

FACULTATEA DE SOCIOLOGIE ȘI PSIHOLOGIE

APROBAT ÎN ȘEDINȚA DE SENAT
din data de 2022

Președinte Senat UVT,

Avizat,

Prorector Strategie Academică,
Conf. univ. dr. Mădălin BUNOIU

Director DECIDFR,
Dr. Marinel IORDAN

Director DMC,
Vlad CHERECHEȘ

RAPORT DE AUTOEVALUARE

privind organizarea și desfășurarea programului de studii
postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă

„Asistența integrată a migranților și refugiaților”

Timișoara 2022

RAPORT DE AUTOEVALUARE

1. INTRODUCERE – DATE GENERALE DESPRE PROGRAMUL DE STUDII POSTUNIVERSITARE

Facultatea de Sociologie și Psihologie își propune să organizeze, în conformitate cu prevederile *Metodologiei de organizare, desfășurare, înregistrare și raportare a programelor de studii postuniversitare la Universitatea de Vest din Timișoara*, un program educațional denumit „*Asistența integrată a migranților și refugiaților*” sub forma de program de studii postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă.

Responsabilul acestui program de studii postuniversitare va fi Prof.univ.dr. Mihaela Tomiță.

Domeniul de studii ISCED¹ în care se încadrează programul de studii postuniversitare este: Asistența socială, cod: 0923.

Domeniul fundamental² în care se încadrează programul de studii postuniversitare este: Științe sociale.

Ramura de știință³ în care se încadrează programul de studii postuniversitare este: Asistență Socială.

Domeniul de studii universitare de licență⁴ în care se încadrează programul de studii postuniversitare este: Asistență Socială. În același domeniu, Universitatea de Vest din Timișoara are acreditate următoarele programe de studii universitare de licență: Asistență Socială.

Domeniul de studii universitare de masterat⁵ în care se încadrează programul de studii postuniversitare este: Asistență Socială. În același domeniu, Universitatea de Vest din Timișoara are acreditate următoarele programe de studii universitare de masterat Practica asistenței sociale centrată pe valori; Management și supervizare în bunăstarea copilului și a familiei;

Nivelul de calificare al programului de studii postuniversitare, conform Cadrului Național al Calificărilor⁶: 6.

Programul de studii postuniversitare va fi organizat la **forma de învățământ cu frecvență**.

Limba de predare a programului de studii postuniversitare va fi limba română.

¹ Clasificarea Internațională Standard a Educației (International Standard Classification of Education - Fields of education and training – ISCED-F 2013)

² Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*

³ Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*

⁴ Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*

⁵ Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*

⁶ Aprobat prin Hotărârea Guvernului României nr. 918 din 20 noiembrie 2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor (CNC), cu modificările și completările ulterioare

Contextul inițierii programului:

Migrația și persoanele refugiate constituie fenomene la nivel mondial, iar Uniunea Europeană nu este exceptată de la acestea. Toate statele membre sunt, chiar în același timp, țări de proveniență, tranzit sau destinație, în proporții diferite. Persoane care fug de opresiune politică, de război, de catastrofe naturale sau de sărăcie constituie o parte integrantă a populației europene, care nu trebuie neglijată nici din prisma formării academice a unor profesioniști care să adreseze aceste fenomene.

Potrivit statisticilor Comisiei Europene, la 01.01.2020, în Europa locuiau 23 milioane de cetățeni străini, totalizând 5,1% din populația Uniunii Europene, iar aproape 37 de milioane de persoane erau născute în afara spațiului european, adică 8,3% din totalul populației⁷. În ultimii ani, Europa răspunde celei mai severe provocări legate de migrație de la sfârșitul celui de-Al Doilea Război Mondial. Un număr fără precedent de refugiați și migranți în situație neregulamentară au pătruns în UE în anul 2015, când aproape 1 milion de persoane au sosit în Europa din țări precum Siria, Afganistan sau Irak. Fenomenul continuă să fie de actualitate în cadrul european, maximul atins în anul 2015 fiind depășit ulterior datei de 24 februarie 2022, când Rusia a lansat ofensiva militară împotriva Ucrainei. În decurs de doar o lună, aproximativ 3,6 milioane de refugiați ucraineni au fost forțați să își părăsească țara, trecând granițele statelor învecinate în căutare de siguranță, protecție și asistență. Influxul de refugiați sosiți în România până la 23 martie 2022 însumează mai mult de 550.000 de persoane⁸, dintre care aproximativ 80.000 au rămas pe teritoriul României, iar numărul acestora este în continuă creștere, fiind așteptat ca mai mult de 4 milioane de ucraineni să sosească în spațiul UE.

Tendențele actuale arată că Europa va fi atractivă și în viitor pentru migranți și solicitanții de azil, iar gestionarea fluxurilor de migrație va ocupa în continuare un loc important pe agenda UE și al fiecărui stat membru în parte. Astfel, migrația trebuie privită ca făcând parte din realitatea socială și economică a teritoriului european, necesitând politici sociale, intervenții și specialiști care să contribuie la răspunsuri adecvate în situațiile de criză ale migranților și refugiaților, consolidarea integrării acestora și formarea coeziunii sociale.

Organizarea programului de studii postuniversitare răspunde necesității și cererii reale a pieței formării și dezvoltării profesionale, privind perfecționarea profesioniștilor care lucrează în domeniul social, pentru a oferi acestora cunoștințele și elementele practice necesare sprijinirii migranților și refugiaților în procesele de primire și integrare în societatea europeană.

Programul de studii postuniversitare „*Asistența integrată a migranților și refugiaților*” se adresează cursanților care doresc să aducă o contribuție prin calificare academică orientată spre aplicații în domeniul Asistenței Sociale, pentru ca, *în context național*, să sprijine și să împuternicească refugiații și migranții, precum și să favorizeze integrarea acestora în societatea gazdă și să reducă barierele de care aceștia se lovesc în accesarea serviciilor sau în situațiile administrative cu care se confruntă, iar, *în context european și internațional*, să preia și să

⁷ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/statistics-migration-europe_en

⁸ <https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine>

organizeze modele și practici de asistență orientată spre drepturile omului pentru refugiații din zona UE sau din taberele de refugiați și de tranzit, pentru a asigura accesul acestora la protecție și pentru a oferi o perspectivă în cadrul unor astfel de facilități, persoanelor afectate.

Programul oferă competențe profesionale, sociale și transversale pentru domeniul de acțiune al Asistenței Sociale cu migranți și refugiați, în context național și internațional. Pe baza constatărilor empirice și a referințelor teoretice, cursanții vor fi calificați în arealul incluziunii sociale și integrării interculturale, juridice, educaționale și psihologice pentru a dezvolta și implementa acțiuni orientate spre soluții pentru situația specială a refugiaților și migranților, dezvoltând domeniul Asistenței Sociale în contextul migrației.

Pe fondul situației numărului în creștere al refugiaților, conținutul programului este planificat astfel încât să poată fi transmis într-o manieră direcționată, orientându-se în oferirea de competențe pentru lucrul cu cazuri reale, la fața locului, promovarea de practici și politici în context național și internațional, oferind o înțelegere solidă, practică și teoretică, a protecției migranților și refugiaților.

În acest context programul este organizat cu sprijinul Asociației LOGS – Grup de Inițiative Sociale, organizație neguvernamentală care oferă consiliere socială și psihologică, educație și formare pentru refugiați, victimele traficului de persoane și migranți.

Organizarea acestui program de studii postuniversitare a fost aprobată în ședința Consiliului Facultății din data de 27.06.2022 și înregistrată cu nr. 72/27.06.2022

2. OBIECTIVELE PROGRAMULUI DE STUDII POSTUNIVERSITARE

Acest program *se adresează* persoanelor licențiate în domeniul socio-uman și anume: psihologie, asistență socială, drept, sociologie, științele educației, care doresc să urmeze o carieră sau să se perfecționeze în contexte profesionale care presupun integrarea și protecția migranților și refugiaților.

Obiectivele generale ale programului de studii postuniversitare sunt:

- Formare de competențe în domeniul protecției și asistenței integrate a migranților și refugiaților;
- Dobândirea de informații referitoare la aspectele legislative privind integrarea migranților și a refugiaților;
- Formarea competențelor de planificare și intervenție pentru prevenirea și combaterea problemelor sociale specifice migranților și refugiaților și de gestionare a situațiilor care impun protecția migranților și refugiaților.

Programul de studii postuniversitare se organizează pentru a dezvolta competențe cheie profesionale și transversale, specifice potrivit proiectului ESCO (*European Skills, Competences, Qualifications and Occupations*)⁹ dezvoltat de Comisia Europeană, în care sunt descrise, identificate și clasificate ocupațiile și competențele profesionale relevante pentru piața muncii din UE pentru educație și formare.

⁹ <https://ec.europa.eu/esco/portal/howtouse/21da6a9a-02d1-4533-8057-dea0a824a17a>

Obiectivele specifice ale programului de studii postuniversitare, presupun transmiterea de cunoștințe și formarea abilităților necesare dobândirii următoarelor competențe de către specialiștii absolvenții care promovează examenul de absolvire al programului.

Rezultate așteptate ale învățării:

Cunoștințe:

- Concepte fundamentale, ale cadrului teoretic și metodologic, precum și ale legislației și ale standardelor etice și profesionale în domeniul asistenței integrate a migranților și refugiaților;
- Cunoștințe privind identificarea, culegerea, înregistrarea, analiza și evaluarea informațiilor necesare intervențiilor specifice pentru reducerea riscurilor sociale la nivel individual, familial, de grup, comunitar și societal în cazul migranților și refugiaților;
- Cunoștințe despre dezvoltarea unor bune practici profesionale despre diverse modele, roluri, tehnici, strategii, legi ale profesionistului în domeniul migrației și refugiaților;
- Problemele și fenomenele sociale pentru a facilita procesul de schimbare la nivel individual, de grup, organizațional sau comunitar;
- Identificarea problemelor complexe în domeniul asistenței integrate a refugiaților și migranților și să evalueze critic aceste probleme pe baza constatărilor empirice și teoretice.

Abilități:

- Lucrul în echipă pluridisciplinară și transnațională în vederea prevenirii și combaterii problemelor sociale ale migranților și refugiaților;
- Planificarea, elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea intervenției specializate pentru prevenirea, ameliorarea și combaterea problemelor sociale ale migranților și refugiaților;
- Elaborarea, proiectarea, coordonarea și implementarea de măsuri de intervenție socială la nivel micro, mezo/intermediar și macro;
- Aprecierea și evaluarea resurselor individuale și comunitare, precum și de a le integra în mod coerent în strategiile de intervenție socială;
- Comunicarea, colaborarea în echipă și relaționarea profesională în domeniul asistenței integrate a migranților și refugiaților.

Responsabilitate și autonomie:

- Capacitatea de a lua decizii și dezvolta soluții adecvate bazate pe abilități interculturale, juridice, educaționale și psihologice;
- Abilitatea de autoevaluare și practică reflexivă privind respectarea valorilor și principiilor eticii profesionale în luarea deciziilor
- Capacitatea să manifeste autonomie în luarea deciziilor de soluționare promptă a situațiilor de criză;
- Respectarea demnității umane, aplicarea principiilor etice și deontologiei profesionale în evaluarea, planificarea, elaborarea, implementarea și monitorizarea politicilor, strategiilor, programelor și intervențiilor din sfera asistenței integrate în lucrul cu migrații și refugiații.

Competențe transversale:

- Manifestarea respectului, respectarea demnității umane, aplicarea principiilor etice și a deontologiei profesionale în evaluarea, planificarea, elaborarea, implementarea și monitorizarea politicilor, strategiilor, programelor și intervențiilor din sfera asistenței integrate în lucrul cu migranții și refugiații;
- Planificarea și organizarea resurselor umane în cadrul unui grup sau al unei organizații, în condiții de conștientizare a responsabilității pentru rezultatele profesionale.

Disciplinele din planul de învățământ sunt corelate cu ocupații relevante pentru domeniul asistenței sociale. Ocupațiile relevante pentru calificările aferente programului postuniversitar *”Asistența integrată a migranților și refugiaților”*, înregistrate în Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (RNCIS), conform Clasificării Ocupațiilor din România, vizează:

Grupa majoră 2 (Specialiști în diverse domenii de activitate), nivelul de instruire: studii superioare;

Subgrupa majoră 26 (Specialiști în domeniul juridic, social și cultural);

Grupa minoră 263 (Specialiști în domeniul social și religios);

Grupa de bază 2635 (Specialiști în asistență socială și consiliere - Corespondenta ISCO 08: 2635 - Social work and counselling professionals)

Conform COR ISCO 08, absolvenții acestui program postuniversitar sunt pregătiți pentru ocuparea unor funcții de specialiști în asistență socială și consiliere, care oferă îndrumare și consiliere persoanelor fizice, familiilor, grupurilor, comunităților și organizațiilor ca răspuns la dificultățile personale și sociale. Aceștia ajută clienții să dezvolte abilități și să aibă acces la resursele și serviciile suport necesare pentru a răspunde problemelor apărute din cauza șomajului, sărăciei, dizabilităților, dependenței, comportamentului infracțional și delicvent, problemelor conjugale și de altă natură.

Ocupații posibile, conform clasificării ocupațiilor din România ISCO 08¹⁰:

253507 – Specialist în angajare asistată,

263512 – Inspector social,

263513 - Supervizor în servicii sociale.

3. MODUL DE ORGANIZARE AL PROGRAMULUI DE STUDII POSTUNIVERSITARE

La acest program de studii postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă *pot participa* profesioniști și specialiști din domeniul social, absolvenți de studii universitare cu diplomă de licență sau echivalentă.

Admiterea la programul de studii postuniversitare se face pe bază de cerere și a dosarului de înscriere în limita locurilor anunțate.

Programul se va organiza pe discipline de studiu, conform planului de învățământ, în limba română și engleză.

¹⁰ Clasificarea Ocupațiilor din România - <http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/2014-domenii/munca/c-o-r?id=46:cor-isco->

Durata de pregătire (în ore de activități didactice) pentru realizarea obiectivelor propuse, este de 216 de ore, echivalentul unui număr de 18 credite de studii transferabile (ECTS). La aceasta se adaugă 1 credit de studii transferabile (ECTS) aferente examenului de absolvire, conform Planului de învățământ propus.

Durata programului este de 16 săptămâni, inclusiv examenul de certificare a competențelor. Programul se va desfășura, modular, astfel:

Vineri - 4 ore/zi

Sâmbătă - 8 ore/zi.

Programul se va desfășura pe grupe de cursanți, iar *numărul de participanți* într-o grupă este de minimum 20 și de maximum 25 de cursanți.

Locul de desfășurare a programului de studii postuniversitare: activitatea didactică se va desfășura în spațiile de învățământ ale Universității de Vest din Timișoara și pe teren (activități de practică și vizite de studiu), în spațiile instituțiilor partenere (instituții publice și organizații neguvernamentale), în baza unor acorduri de parteneriat încheiate între UVT și respectivele instituții.

4. PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT AL PROGRAMULUI DE STUDII POSTUNIVERSITARE

Planul de învățământ al acestui program de studii postuniversitare răspunde obiectivelor stabilite, cuprinzând disciplinele care oferă cunoștințele de specialitate solicitate, fiind bine structurat și adaptat la cerințele cursanților potențiali. Planul de învățământ al acestui program este următorul:

Plan de învățământ

Nr. crt.	Disciplina	Activități didactice			Nr. credite ¹¹⁾	Forma de evaluare
		C ¹²⁾	S	L/P/AP ¹³⁾		
1.	Migrația internațională/europeană și integrarea migranților	12	12	-	2	Colocviu
2.	Legislație națională, europeană și internațională privind migrația și refugiații	12	12	-	2	Colocviu
3.	Asistența integrată a migranților și refugiaților în țările de origine, tranzit și destinație	12	12	-	2	Colocviu
4.	Metode și tehnici de promovare a diversității și demnității umane / de combatere a prejudecății, discriminării și excluziunii sociale	12	12	-	2	Colocviu
5.	Comunicare interculturală	12	12	-	2	Colocviu

¹¹⁾ calculat în conformitate cu prevederile *Metodologiei de organizare, desfășurare, înregistrare și raportare a programelor postuniversitare la UVT*

¹²⁾ Curs - numărul total de ore pentru fiecare disciplină

¹³⁾ Laborator/Proiect/Activități practice - numărul total de ore pentru fiecare disciplină

Nr. crt.	Disciplina	Activități didactice			Nr. credite ¹¹⁾	Forma de evaluare
		C ¹²⁾	S	L/P/AP ¹³⁾		
6.	Reziliența culturală	12	12	-	2	Colocviu
7	Impactul și efectele economice ale migrației	12	12	-	2	Colocviu
8	Practică de specialitate	-	-	48	4	Proiect
Total număr de ore de activități didactice/credite ECTS		84	84	48	18	
Examen de absolvire		12			1	Examen
Total număr de ore/credite ECTS		216			19	

5. CADRELE DIDACTICE

Calificarea persoanelor cu atribuții de instruire teoretică și practică este prezentată în tabelul de mai jos, iar CV-urile persoanelor sunt atașate prezentului raport:

TABEL NOMINAL

privind Calificarea persoanelor cu atribuții de instruire teoretică și practică
pentru programul de studii postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă

Nr. crt.	Numele și prenumele	Disciplina	Tip activitate didactică			Gradul didactic /Experiența sau funcția în domeniu	Locul de muncă
			C	S	L/P/AP		
1	Mihaela Tomiță	Migrația internațională/europeană și integrarea migranților	12	-	-	Prof.univ.dr.	UVT
2	Flavius Ilioni-Loga		-	12	-	Doctorand	extern
3	Gabriel Micu	Legislație națională, europeană și internațională privind migrația și refugiații	12	-	-	Lector univ.dr.	extern
4	Mircea Mocanu		-	12	-	Doctorand	extern
5	Loredana Trancă	Asistența integrată a migranților și refugiaților în țările de origine, tranzit și destinație	12	12	-	Lector univ.dr.	UVT
6	Melinda Dincă	Metode și tehnici de promovare a diversității și demnității umane / de combatere a prejudecății, discriminării și excluziunii sociale	12	12	-	Conf.univ.dr.	UVT
7	Cosmin Goian	Comunicare interculturală	12	12	-	Prof.univ.dr.	UVT
8	Mihaela Tomiță		12	-	-	Prof.univ.dr.	UVT

Nr. crt.	Numele și prenumele	Disciplina	Tip activitate didactică			Gradul didactic /Experiența sau funcția în domeniu	Locul de muncă
			C	S	L/P/AP		
9	Roxana Ungureanu	Reziliența culturală	-	12	-	Asist.univ.dr.	UVT
10	Miruna Năchescu	Impactul și efectele economice ale migrației	12	12	-	Conf.univ.dr.	UVT
11	Roxana Ungureanu	Practică de specialitate	-	-	24	Asist.univ.dr.	UVT
12	Flavius Ilioni-Loga		-	-	24	Doctorand	extern

6. METODE DIDACTICE ȘI BAZA MATERIALĂ

Metodele și mijloacele prin care se asigură transmiterea și asimilarea cunoștințelor și formarea abilităților, dar și evaluarea și validarea dobândirii rezultatelor așteptate ale învățării sunt menționate în **fișele disciplinelor**, anexate prezentului raport.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ, pe platforma de e-learning a UVT, cursanții vor avea acces la suporturi de curs în format electronic.

Pentru desfășurarea activităților din cadrul programului vor fi utilizate întâlnirile față în față, precum și instrumentele oferite de platformele online pentru: prezență, comunicare, interacțiune, auto-evaluare, evaluare, puse la dispoziție de Universitatea de Vest.

Metodele de predare-învățare utilizate: expunere, comunicare, învățare prin descoperire, rezolvarea de probleme, studiu de caz, învățarea pe bază de proiect.

Metodele de evaluare utilizate: evaluarea formativă (pe parcurs) și evaluarea sumativă (la finalul unității de învățare: examen de absolvire).

7. FINALIZAREA PROGRAMULUI DE STUDII POSTUNIVERSITARE

Evaluarea cursanților se va face pe baza următoarei proceduri:

Evaluarea formativă pentru disciplinele 1, 2, 3, 4, 5, 6 și 7 se va realiza sub formă de colocviu.

Evaluarea formativă pentru disciplina 8 se va realiza sub formă de proiect.

Criteriile de evaluare pentru metodele de evaluare de la fiecare disciplină sunt precizate în fișele disciplinelor. Pentru fiecare disciplină se va acorda o notă de la 1 la 10. Nota minimă de promovare a unei discipline este 5.

Programul de studii postuniversitare se finalizează cu un *examen de absolvire*, și prin acordarea unui *certificat postuniversitar care atestă competențele profesionale asimilate* de cursanți pe parcursul programului.

Examenul de absolvire constă în elaborarea și susținerea unui proiect. Proiectul constă într-o lucrare sub forma studiului de caz având ca obiect o situație de intervenție în cazul unei persoane/grup de migranți sau refugiați, în spațiul european, cuprinzând propuneri documentate privind soluții practice de asistență integrată a acesteia/acestui.

Rezultatul evaluării cursanților la examenul de absolvire va fi notat cu note de la 1 la 10, nota minimă de promovare a examenului de absolvire este de minim 6.

Comisia de finalizare a programului de studii postuniversitare va fi alcătuită din cel puțin trei persoane: un președinte și doi membri. Din componența comisiei de finalizare trebuie să facă parte, în proporție de cel puțin o treime din numărul membrilor, persoane din afara UVT, reprezentând piața muncii. Comisia de finalizare a programului de studii postuniversitare are secretarul acesteia, care nu face parte din comisie.

Absolvenților programului de studii postuniversitare care promovează examenul de absolvire, Universitatea de Vest din Timișoara le eliberează un *certificat de atestare a competențelor profesionale* care este însoțit de *suplimentul descriptiv, conform modelului din anexa nr. 10 la Hotărârea Guvernului României nr. 607/2014 privind aprobarea conținutului și formatului actelor de studii care vor fi eliberate absolvenților ciclului I - studii universitare de licență*.

Anexe la raportul de autoevaluare:

- Fișele tuturor disciplinelor prevăzute în planul de învățământ al programului de studii postuniversitare;
- CV-urile tuturor persoanelor cu atribuții de instruire teoretică și practică în cadrul programului de studii postuniversitare.

Decan,
Conf. univ. dr. Irina MACSINGA

Responsabil program,
Prof.univ.dr. Mihaela TOMIȚĂ